॥ १२ ॥ यतोनिग्रहीतःजातसंरंभोजातभयोपित्वद्वलान्चशत्रुवशंगतोस्मि॥१३॥ १४॥ १५॥ १५॥ १८॥ १८॥१९॥इतिविराटप॰नैलकंठीयेभारतभावदीपेचतुर्श्विशोध्यायः ॥३४॥ छ ॥ परी स्मतिलिस्मतियतःअथअतःविराटदेशंउपयात्उपायात् ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ कालयंतिनयंति रथवंशेनरथसमूहेन ॥ ५ ॥ घोषस्यघोषस्थानांगवांगोपालानांचहन्यतांहन्यमानानामारावःशब्दो 🐉 रतानिगाःसुवर्णचम्णिमुक्तम्थापिच॥वैयाघ्रपद्यविप्रेंद्रसर्वथैवनमोस्तुते॥ १२॥ त्वत्हतेत्द्यद्यपस्थामिराज्यंसंतानमेवच ॥ यतश्रजातसंरंभोनचशत्रु वशंगतः॥ १३॥ ततोयुधिष्ठिरोमत्स्यंपुनरेवाभ्यभाषत॥ प्रतिनंदामितेवाक्यंमनोज्ञंमत्स्यभाषसे॥ १४॥ आनृशंस्यपरोनित्यंसुसुखीसततंभव॥गन्छंतुदू तास्वरितंनगरंतवपार्थिव॥ १५॥ सुहदांत्रियमाख्यातुंघोषयंतुचतेजयं ॥ततस्तद्वनान्मत्स्योदूतान्राजासमादिशत् ॥ १६ ॥ आचक्षध्वंपुरंगत्वासंग्रामे विजयंमम॥कुमार्यःसमलंकत्यपर्यागच्छंतुमेपुरात्॥ १७॥ वादित्राणिचसर्वाणिगणिकाश्चस्वलंकताः॥ एतांचाज्ञांततःश्रुत्वाराज्ञामतस्येननोदिताः॥ ता माज्ञांशिरसारुत्वाप्रस्थिताहृष्टमानसाः॥ १८॥ तेगत्वातत्रतांरात्रिमथसूर्योदयंप्रति॥ विराटस्यपुराभ्याशेदूताजयमघोषयन् ॥ १९॥ इतिश्रीमहाभारते विराटप॰ गोहरणप॰ दक्षिणगोग्रहेविराटजयघोषेचतुस्त्रिशोध्यायः॥३४॥॥७॥ वैश्ंपायन्उवाच यातेत्रिगर्त्तान्मतस्येतुपश्रंस्तांन्वैपरीप्सति॥दुर्योधनः सहामात्योविराटमुपयादय॥ १ ॥भीष्मोद्रोणश्रकणश्रकपश्रपरमास्रवित्॥द्रौणिश्रसौवलश्रवतथादुःशासनःप्रभो ॥ २ ॥ विविंशतिविंकर्णश्रचित्रसेन श्रवीर्यवान्॥ दुर्मुखोदुःशलश्रेवयेचैवान्येमहारथाः॥ ३॥ एतेमत्स्यानुपागम्यविराटस्यमहीपतेः॥ घोषान्विद्राव्यतरसागोधनंजकुरोजसा ॥ ४॥ षष्टिगवां सहस्राणिकुरवःकालयंतिच॥ महतारथवंशेनपरिवार्य्समंततः॥ ५॥ गोपालानांतुघोषस्यहन्यतांतैर्महारथैः॥आरावःसुमहानासीत्संप्रहारेभयंकरे॥ ६॥गो पाध्यक्षोभयत्रस्तोरथमास्थायसत्वरः॥जगामनगरायैवपरिक्रोशंस्तदार्त्वत्॥७॥सप्रविश्यपुरंराज्ञोन्टपवेरमाभ्ययात्ततः॥अवतीर्यरथातूर्णमास्यातुंप्र विवेशह॥८॥दृष्टाभूमिजयंनामपुत्रंमत्स्यस्यमानिनं॥तस्मैतत्सर्वमाचष्टराष्ट्रस्यपशुकर्षणं॥९॥षष्टिगवांसहस्राणिकुरवःकालयंतिते॥तद्दिजेतुंसमुत्तिष्ठगो धनंराष्ट्रवर्धन ॥ १० ॥ राजपुत्रहितप्रेप्सुःक्षिप्रंनिर्याहिचस्वयं॥ त्वांहिमत्स्योमहीपालःशून्यपालमिहाकरोत्॥ ११ ॥त्वयापरिषदोमध्येश्लाघतेसनराधिपः॥ पुत्रोममानुरूपश्चशूरश्चेतिकुलोह्हः॥१२॥इष्वस्नेनिपुणोयोधःसदावीरश्चमेसुतः॥तस्यतत्सत्यमेवास्तुमनुष्येंद्रस्यभाषितं॥१३ महानभूत् ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ भूमिजयमित्युत्तरस्यैवनामांतरं ॥ ९ ॥ १० ॥ शून्यपालंराज्ञोऽसन्निधानेपालकं ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥